

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 04 · 2025

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

25 години Зорница • 25 éves a Zornica • Българското градинарство в Унгария – част от наследството на ЮНЕСКО

Úton a szellemi kulturális örökség felé • Образцова българска градина в музея на открито • Mintakert a Szentendrei Skanzenben

25 ГОДИНИ ЗОРНИЦА

През тези 25 години зорничките, така ги наричам, са стъпили на сцена 395 пъти. Научили са 60 песни, 6 обичая и са разучили 12 хореографирани танца. Били са гръбнакът на много празници на общността. Много от тях активно работят като представители в местни самоуправления. Без да забравят за задълженията си на съпруги, майки, баби и гъщери. Както те самите казват щастие то и гордостта им са събрани в техните внуци, които са общо 26 на брой.

Сещам се за гумите на Йордан Радичков:

„Както и да съм изпохъсал нишките с моя роден край, винаги чувствам, една особена, макар и съвсем тънка нишка, която още не се е скъсала и мисля, че никога няма да се скъса. Това е нишката на спомена. През целия си живот размотавам все тая нишка. Тя ме крепи и ми помага да вървя. Когато човек помни пътя за връщане, той върви напред по-леко и по-уверено.“

Откакто живеят в Унгария тези жени правят това – размотават нишката на спомена. Нишката, която ги свързва с България. Нишката, която те самите оплитат от песните, танците, от вкуса на ястията, които приготвят за бабинген от собствени-

те си усмивки и лъчезарност. Кълбото предават на своите внуци.

Преди 25 години Лили Зафирова започна да вълита тези нишки в егно. Така се появи Зорница. От Земята планетата Венера може да се наблюдава непосредствено преди изгрев и след залез. Тя е най-яркото небесно тяло след Луната и Слънцето и затова понякога я смятат за звезда и я наричат Зорница и Вечерница.

Не напразно Лили е избрала това име. Защото зорничките изгряват рано, за да раздават обич като майки, съпруги, баби и гъщери. И лягат по-следни, когато са я раздали.

От изгрева до залаза има работа, работа, работа. И в тази непрекъсната работа намират време да се събират, споделят, насърчават, помагат една на друга, пътуват, преминават през изпитания, да участват на сцена и да вдъхват настроение на всеки празник.

Този юбилей беше свързан с много радост от постигнатото и с малко тъга. Защото на него Лили Зафирова се раздели със сцената и сцената се раздели с нея. Винаги настъпва този момент. Въпросът е как ще го направиш.

И Лили го направи с усмивка и гостинство. Всеки от нас знае какво е гала и колко щегро е раздавала.

Задължение на другите е да опазят всичко дадено.

ГАБИ ХАДЖИКОВА

25 ÉVES A ZORNICA

E 25 esztendő során a zornicskák – én így nevezem őket – 395 alkalommal léptek színpadra. Elsajátítottak 60 népdalt és 6 népszokást, betanultak 12 tánc-koreográfiát. A közösség számos ünnepének adták gerincét. Sokan közülük aktívan dolgoznak helyi önkormányzatok képviselőiként. S mindezt anélkül, hogy megfelelnének kötelezettségeikről feleségként, anyaként, nagymamaként. Ahogy ők maguk mondják, minden boldogságuk és büszkeségük unokáikban összontosul, akiknek száma összesen 26.

Jordan Radicskov szavai jutnak eszembe:

„Bármennyire is elszakadtak a szálak, melyek szülőföldemhez kötnek, mindig érzem, hogy van egy különleges, noha egészen vékony szál, mely még nem szakadt el, és soha nem is fog elszakadni. Ez az emlék szála. Egész életem során egyre ezt a szálát gombolyítom le. Ez a szál támogat, ez segít továbbhaladni. Ha az ember emlékszik a visszaútra, könnyebben és magabiztosabban megy előre.“

Amióta Magyarországon élnek, ezek az asszonyok pontosan ezt csinálják – az emlék szálát gombolyítják le. A szálát, mely Bulgáriához köti őket. A szálát, melyet maguk fonnak meg dalokból, táncokból, a Bábanapra főzött ételek ízéből, saját mosolyukból és derűjükből. S a gombolyagot majd átadják unokáiknak.

25 évvel ezelőtt Zafirova Lili elkezdte egybefonni ezeket a szálakat. Így jelent meg a Zornica. A Vénusz bolygó közvetlenül napkelte előtt és napnyugtát után látható a Földről. Ez a Nap és a Hold után a legfényesebb égitest, ezért néha csillagnak tartják, s Zornicának (Esthajnalcsillag) és Vecsernicának (Esti csillag) nevezik.

Lili nem véletlenül választotta ezt a nevet. A zornicskák ugyanis korán felragyognak, hogy szeretetet osztogassanak anyaként, feleségként és nagymamaként. S utolsóként térnek nyugovóra, amikor már mindet kiosztották.

Napkeltétől napnyugtáig munkával, munkával és munkával telik a nap. S e szakadatlan munka mellett találunk időt, hogy összegyűljenek, megosszanak, bátorítsanak, segítsék egymást, utazzanak, megpróbáltatásokat álljanak ki, színpadra lépjenek és emeljék minden ünnep hangulatát.

E jubileumhoz sok, az elért eredmények feletti öröm és egy kis szomorúság is kapcsolódott. Zafirova Lili ugyanis elbúcsúzott a színpadtól, s a színpad tőle. Mindig eljön ez a pillanat. A kérdés az, hogyan teszed meg.

Lili mosolyogva és méltósággal tette. Mindnyájan tudjuk, mit adott, és milyen bőkezűen osztogatta azt.

A többieknek pedig kötelessége, hogy megőrizték mindazt, amit kaptak.

HADZSIKOSZTOVA GABI

ПО-ПОЛЕКА,
ЗАБАВИ, ЗАБАВИ!

Забавихме и в продължение на бли-
зо два часа забравихме всичките
грижи, нажеженост, тревожност и
тъга на света.

Попаднахме в един свят без омраза, в
който се смяхме, тактувахме, при-
пявахме, танцувахме, летяхме. Къде
към бара и морето, къде към „Холивуд,
Холивуд“. Заедно!
Два часа лекота и усещане за полет!
Преживени от всички, които бяха
на концерта на Стефан Вълдобрев.
Един изключителен актьор, мно-
гостранен творец, чувствителен,
с чувството за мяра, откровен в
изкуството си, естествен и много
истински на сцената! Аз лично му
благодаря за лекотата!

Огромно удоволствие и глътка
въздух е да знаеш, че има нормални,
нормално мислещи и скромни хора в
нашата актьорска професия. Че всич-
ко естествено и смислено, поднесено
без натиск и помпозност и на сцена-
та, и в живота е Голямо и истинско.
Това го разбират и могат малко хора.
И го разбират и усещат истински
малко хора в салона.
Ние го усетихме.
Партньор на Стефан Вълдобрев в
този концерт беше Мирослав Иванов,
който доказва своята виртуозност
и чувството за хумор, без които би
трябвало да не можем. И като хора и
като творци.
Велико усещане беше!
Красиво беше!
И трогващо да слушаш как припява
с Вълдобрев пето поколение българи
рогени вече тук в Унгария.
Заразяващо щастие беше!
Благодаря за глътката въздух!

г. х.

ТАЗИ ПЕСЕН НЕ Е ЗА ЛЮБОВ

Добър вечер...Хей!
Кои ме търси?
Ти ли си това?
Ти ли си това...
По-добре недей.
Не се ли свърши
старата игра...
Старата игра.

Стана време
да се разделим –
би ли ме прегърнала?
Би ли помълчала с мен?
Би ли се засмяла
както правеше преди?
А когато тръгна,
би ли се обърнала?
Би ли се затичала,
би ли ме последвала?
И до мене остани.

Но не казвай, че не мога
да се променя. Не мога
на половина да съм цял.
Да живея, сякаш никога не сме били
влюбени до изнемога,
вречени до край пред Бога –
две уплашени деца,
най-самите на света...
До днес останали хванати един за друг.

Няма вина
в любовта,
ако тя е стъбло
без сърцевина.
Затова си тръгни.
Билото-било.
Тази песен не е
за любов.

Да се разделим –
би ли ме прегърнала?
Би ли помълчала с мен?
Би ли се засмяла
както правеше преди?
А когато тръгна,
би ли се обърнала?
Би ли се затичала,
би ли ме настигнала?
И до мене остани.

Но не казвай, че не мога
да се променя. Не мога
на половина да съм цял.
Да живея, сякаш никога не сме били
влюбени до изнемога,
вречени до край пред Бога –
две уплашени деца,
най-самите на света...

Лягаме в едно легло –
гледаме различни филми...
Лягаме в едно легло,
но сънуваме различно.

Ти ми каза, че не мога
да се променя. Не мога
на половина да съм цял,
да живея, сякаш никога не сме били
влюбени до изнемога,
вречени до край пред Бога –
две уплашени деца,
най-самите на света...

Мъча се, но все не мога
да се помиря със Бога,
да обичам без цена,
всичките си тъмни бесове
да укротя.
Не, не казвай, че не мога
да се променя. Не мога
да живея, сякаш никога
не сме се вричали,
да живея, сякаш никога
не сме обичали,
да живея, сякаш никога
не сме били до тук
създадени един за друг.

ПО-ПОЛЕКА

Тръavam натам, където няма път или пътека.
Бяга света, но ние ще я караме полека.
Сягаме пред вълните и на пясъка с китара.
Бара е до морето, и морето е до бара.
Времето лети все по-далеко,
ние го следим, но по-полека.
Чорлави глави – като пирати,
пеем и чакаме зората.
Времето лети все по-далеко.
Ние го следим, но по-полека.
Огъня гори, луната мига.
И засега това ми стига.
Утрото без аларма е като небе без облак.
Някой е спрял земята, а бедрата ти са топли.
Гледаме към вълните и на пясъка с китара
бара е до морето, и морето е до бара.
Времето лети все по-далеко.
Ние го следим, но по-полека.
Чорлави глави – като пирати,
пеем и чакаме зората.
Времето лети все по-далеко.
Ние го следим, но по-полека.
Огъня гори, луната мига.
И засега това ми стига.
По-високо, по-нагоре, повече, по-много,

по-богато, по-голямо, по-добре, по-ново,
по-велико, по-красиво, малко по-такова,
по-дебело, по-широко, опаковано, готово.
По-любимо, по-активно, по-необходимо,
по-напред, по-набързо, по-веднага, по-живо,
по-велико, по-красиво, по-чисто ново.
Непременно квот'-такова, опаковано, готово.
По-високо, по-нагоре, повече, по-много,
по-богато, по-голямо, по-добре, по-ново.
Поогледай се, послушай, поразпитай, помълчи.
Потанцувай си, почакай, наслади се на момента.
Забави, забави.
По-полека забави, забави.
По-полека забави, забави.
По-полека забави, забави.
По-полека забави...
Времето лети все по-далеко.
Ние го следим, но по-полека.
Чорлави глави – като пирати,
пеем и чакаме зората.
Времето лети все по-далеко
Ние го следим, но по-полека.
Огъня гори, луната мига
и засега това ми стига.

ПЪТЕШЕСТВИЕ С РОДОПИТЕ В СЪРЦЕТО

Има пътувания, които не се измерват в километри, а в спомени. Такива, които не се събират в куфари, а в сърца.

Както всяка година вече осем поредни години, 31 деца и 4 учители от Българското училище за роден език, в края на април тръгнахме отново към едно преживяване, което и децата, и ние, възрастните, наричаме просто „лагер по народознание“. Но то е много повече от това.

Посоката беше Пампорово – сърцето на Родопите, земята на Орфей.

В дните, прекарани в Родопите, преживяхме онова, което наричаме „учене чрез преживяване“. В Смолян разгледахме Регионалния исторически музей, където децата научиха как се пази паметта на един народ. Градът ни посрещна не само с история, но и с поезия. Там имахме удоволствието да разгледаме и Мемориалната къща музей на Ласло Наги – един от най-значимите унгарски поети и преводачи на българска поезия.

В Широка Лъка се разхождахме из каменните улички, сякаш времето беше спряло. Ягодинската пещера ни отвори врати към грубо измерение – подземен свят от сталактити, сталагмити и легенди. А Буйновското ждрело – с красотата си – ни накара просто да спрем и да мълчим.

Насладихме се на гледката при Чудните мостове – истинско природно чудо, под което минаваш като през портал в приказка.

Имаше и игри, и танци, и викторини. Имаше и знания – не в тетрадки, а в преживяването.

В един от дните проведохме занимание по планинарство, в което децата чука как да се подготвят за преход, какво трябва да носиш в раницата си и какви са правилата в планината. Накрая, разпределени в отбори, съставиха проекти за поход, които представиха с ентузиазъм.

В последния ден, по пътя отново към Унгария, посетихме Бачковският манастир, който ни посрещна със своята вековна тишина и топла светлина. Влязохме в храма, изслушахме беседа за историята му и се поклонихме пред чудотворната икона на Св. Богородица.

За нас, екипа на училището, това не беше просто екскурзия. Това беше образователно пътешествие, жива връзка с родината, утвърждаване на ценности като сплотеност, любопитство, отговорност и българска идентичност.

А за децата – беше приключение, което ще помнят, и още нещо: онова усещане, че си част от общност, която те приема и подкрепя.)

Това пътуване не би било възможно без подкрепата на унгарската гържава, българските самоуправления в Унгария, нашето училище, и не на последно място – родителите, които ни поверяват най-ценното си с доверие и обич. Благодарим им от сърце!

Българското училище за роден език, град Будапеща – тук растем заедно. И всеки следващ лагер е „най-хубавият досега“.

ВАНЯ КОТОРОВА
ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКОТО
УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

УТАЗÁS A RODOPÉVEL A SZÍVÜNK BEN

Vannak utazások, melyeket nem kilométerekben, hanem emlékekben mérünk. Olyanokban, amelyeket nem a bőröndjében, hanem a szívében gyűjt az ember.

Mint immár nyolc esztendeje minden évben, a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola harmincegy tanulója és négy tanára április végén ismét útra kelt egy élmény felé, melyet a gyerekek és mi, felnőttek is egyszerűen csak „országismereti tábornak” nevezünk. Pedig jóval több annál.

Az úticél Pamporovo volt – a Rodope szíve, Orfeusz földje.

A Rodopében töltött napok során átértük azt, amit „élmény általi tanulásnak” neveznek. Szmoljanban megtekintettük a Helytörténeti Múzeumot, ahol a gyerekek megtanulták, hogyan kell megőrizni egy nemzet emlékezetét. Abban az örömben is részünk volt, hogy betérhettünk az egyik legjelentősebb magyar költő, a bolgár költészet jeles fordítója, Nagy László emlékházába.

Siroka Lakában sétáltunk a kövezett kis utcákban, ahol mintha megállt volna az idő. A jagodinai barlang utat nyitott nekünk egy másik dimenzióba – egy sztalaktitok, sztalagmitok és legendák alkotta földalatti világba. A bujnovói völgy szoros szépsége láttán a szavunk is elállt, némán álltunk és néztük.

Gyönyörködöttünk a Csodálatos Hidakban – a természet igazi csodájában, amely alatt úgy megy el az ember, mintha mesebeli kapun lépne be.

Az egyik napon hegyi túrázással kapcsolatos foglalkozást tartottunk, melyen a gyerekek megtudhatták, hogyan készüljenek fel egy hegyi átkelésre, mit kell magukkal vinniük a hátizsákjukban és mik a hegyi utazás szabályai. Végzetül csapatokra osztva túraprojektekkel állítottak össze, melyeket lelkesen mutattak be.

Az utolsó napon, immár útban visszafelé Magyarországra, meglátogattuk a bacskovói kolostort, mely évszázados csendjével és meleg fényével fogadott bennünket. Bementünk a templomba, kiselőadást hallgattunk a történetéről, és fejet hajtottunk a Szűzanya csodatévé ikonja előtt.

Számunkra, az iskola csapata számára ez nem pusztán egy kirándulás volt. Tanulmányút volt, élő kapcsolat az anyanyelggel, olyan értékek megszilárdítása, mint az összetartás, a kíváncsiság, a felelősség és a bolgár identitás.

A gyerekek számára pedig kaland volt, melyet sohasem felejtene el, s még valami: az az érzés, hogy egy közösség része vagy, mely elfogad és támogat.

Ez az utazás nem lett volna lehetséges a magyar állam, a magyarországi bolgár önkormányzatok, iskolánk, s nem utolsósorban a szülők támogatása nélkül, akik szeretettel bízták ránk legnagyobb kincsüket. Szívből köszönjük nekik!

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola, Budapest – itt növekedünk együtt. És minden soron következő tábor „az eddigi legjobb”.

KOTOROVA VANYA
A BOLGÁR NYELVOKTATÓ
NEMZETISÉGI ISKOLA IGAZGATÓJA

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2025.

„ТАЛАНТЪТ И
УСЪРДИЕТО –
ВРАТА КЪМ УСПЕХА“

Всички ученици понякога се шегуват, че е лесно да бъдеш учител, защото „не трябва да учиш“. Но истината е съвсем друга! Учителите не спират да се развиват – те постоянно учат, изследват и се подготвят с усърдие за всеки един час, за да могат да отговорят на любопитството и жаждата за знания у своите ученици.

И точно такъв беше класът на Дани, Никола, Лени и Тегу – изключително талантливи, изобретателни и умни деца, които превръщаха всеки урок в приключение! Техният клас беше истински пример за трудолюбие и интелект – работата винаги вървеше безпроблемно, защото те бяха любознателни, креативни и отговорни. Заедно преминахме през изпитанието на пандемията, но гори и тя не спря техния напредък. Напротив – те се справиха блестящо, изпълнявайки задачите си с изключително усърдие и изобретателност. Всички те неведнъж са печелили награди в различни конкурси, доказвайки, че истинският талант е съчетание на интелигентност, упоритост и страст. Гледах как израстват не само като ученици, но и като личности – всеки с ярка индивидуалност, но обединени от стремеж към знания и доброта. Мили мои ученици, продължавайте да вървите смело напред! Останете любознателни, амбициозни и сърдечни – светът е ваш! И ако някога ви помръбвам, винаги ще бъда тук за вас.

С гордост и обич,
Госпожа Елена

Посленик: Вашите умения и усмивки са моята най-голяма награда!

„TEHETSÉG ÉS
SZORGALOM –
A SIKER KAPUJA“

Minden diák viccel néha azzal, hogy tanárnak lenni könnyű, mert „nem kell tanulni“. Az igazság azonban ettől nagyon távol áll! A tanárok szünet nélkül képzik magukat – folyamatosan tanulnak, kutatnak és szorgalmasan készülnek minden órára, hogy ki tudják elégíteni diákjaik kíváncsiságát és tudásszomját.

Pontosan ilyen volt Dani, Nikola, Leni és Tedi osztálya – rendkívül tehetséges, találékony és okos gyerekek, akikkel minden óra valóságos kaland volt! Osztályuk a szorgalom és az intellektus igazi példája volt – a munka mindig problémamentesen folyt, mert kíváncsiak, kreatívak és felelősségteljesek voltak. Együtt éltük át a világjárvány megpróbáltatását, de haladásukat ez sem állíthatta meg. Ellenkezőleg, ragyogóan boldogultak, feladataikat kivételes szorgalommal és találékonyasággal végezve el. Mindnyájan nem egy díjat nyertek különböző versenyeken, bizonyítva, hogy az igazi tehetség az intelligencia, a kitartás és a szenvedély kombinációja. A szemem előtt fejlődtek nem csupán tanulóként, hanem személyiségként is – mindegyikük határozott egyéniség, de egyesíti őket a tudásra és jóságra való törekvés. Kedves diákjaim, haladjatok továbbra is bátran előre! Maradjatok kíváncsiak, ambiciózusok és szívélyesek – tiétek a világ! S ha valaha szükségetek lesz rám, mindig megtaláltok.

Büszkén és szeretettel,
Elena néni

Utóirat: Tudásotok és mosolyotok számomra a legnagyobb elismerés!

БЛИЦИНТЕРВЮ

„Каквото и да можеш да правиш или мечтаеш да го можем, заеми се с него! Смелостта съдържа в себе си творческа сила и вълшебство.“ – Гьоте

ТЕОДОРА КОТОРОВА

Кой от семейството ти е българин?
– Всички – няма измъкване!
Къде си родена?
– В Будапеща – галеч от България, но с България в сърцето.
Опиши с три думи какво е България за теб?
– Лято, море, семейство.
Кое е любимото ти кътче в България?
Опиши го с три думи.
– Морската градина в Бургас – рай с пейки.
Коя е любимата ти българска книга?
– Български народни приказки – защото вълкът винаги яде, но никога не готви.
Слушаш ли българска музика? Защо?
– Да, обичам да я показвам на унгарските си приятели.
Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?

– Мери Бойс Бенг – „Непознати улици“. А любимо българско стихотворение?
– “Време” – Петя Дубарова.
Любим български филм?
– “Тринайстата годеница на принца”.
Кой български празник харесваш най-много? Защо?
– Баба Марта – мога да давам марте-ници на приятелите си и да им разказвам за празника.
Любимо българско ястие?
– Шопска салата, таратор, кебапчета, къфтетата на баба, пържолките на гяго, гювеч... Това е невъзможен въпрос.
Не мога да избера.
Какво избра за своя професия?
– Ученик – докато не ме изгонят от класната стая. :)))))
Какво те привлича в нея?
– Светът на възрастните все още ме плаши.
Какво означаваше за теб българското училище?
– Връзка с родината и други българи.
Какво ти беше най-трудно?
– Минало несвършено време.
Кажи нещо за себе си с три думи:
– Аз съм Тегу.
Обичаш ли да мечтаеш?
– Кой не обича?
Кой е любимият ти сезон? Защо?
– Обичам всичките. Във всеки от тях има по нещо, което харесвам и по нещо, което не харесвам.
Как се разтоварваш, релаксираш?
– Сън и храна с приятели.
Обичаш ли да танцуваш?
– Да. Майка ми се оплаква, когато чува мен и сестра ми да танцуваме хора в 2 часа сутринта.
Какво никога не би направил в живота си?
– Никога не бих си настъргала краста-вицата в таратора.
Имаш ли си мото в живота?
– “Защо да го направя гнес, ако мога и утре?”
Три неща, без които не можем:
– Приятели, хумор, време за мислене.
Какво са за теб приятелите?
– Хора, с които споделям живота си.
За какво се чувстваш благодарна?
– Че в момента най-големият ми проблем е как да отговоря на този въпрос, а не как да оцелея до утре.
Какво си пожелаваши за тази година?
– Да мога да избера посока за бъдещето си.
Какво те прави щастлива?

– Винаги е нещо различно. Понякога слънцето, понякога чаша чай, понякога пазаруването, понякога Милка (моята котка), понякога сестра ми.

Никола Мусев

Кой от семейството ти е българин?
– Баща ми.
Къде си роден?
– В Будапеща.
Опиши с една дума какво е България за теб?
– Релаксация.
Кое е любимото ти кътче в България?
Опиши го с три думи.
– Велико Търново. Търново за мен е семейство, купон и щастие.
Коя е любимата ти българска книга?
– „Мили бате!... Писма на един дакел“ от Станка Пенчева.
Слушаш ли българска музика? Защо?
– Да слушам, защото е уникална, е многожанрова и е една от най-магичните на света.
Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?
– „Луга по тебе“ на Камелия.
А любимо българско стихотворение?
– Химнът на България.
Любим български филм?
– „Гунди – легенда за любовта“.
Кой български празник харесваш най-много? Защо?
– Великден, защото обичам да се чукаме с яйца и защото според мен нощната Великденската служба е преживяване.
Любимо българско ястие?
– Кебапчета на скара с шопска салата.
Какво избра за своя професия?
– Архитектура.
Какво те привлича в нея?
– Че е възможно нещо, което се е родило като идея, да бъде построено и да остане там с години.
Какво означаваше за теб българското училище?
– Добри приятели и българския език.
Какво ти беше най-трудно?
– Нищо не ми е било трудно.
Кажи нещо за себе си с три думи?
– Позитивен, добър приятел и радостен.
Обичаш ли да мечтаеш?
– Да, много.
Кой е любимият ти сезон? Защо?
– Лятото, защото е ваканция и е топло.

Как се разтоварваш, релаксираш?
– Лежа в леглото си и не правя нищо или съм с приятели.
Обичаш ли да танцуваш?
– Да, много.
Какво никога не би направил в живота си?
– Да изнервям близките ми хора.
Имаш ли си мото в живота?
– Наслаждавай се на живота.
Три неща, без които не можеш?
– Приятели, дом и забавление.
Какво са за теб приятелите?
– Щастие и важна част от живота.
За какво се чувстваш благодарен?
– За всичко, което имам и което имам възможност да направя.
Какво си пожелаваши за тази година?
– Да уча в добър университет и да се забавлявам още много.
Какво те прави щастлив?
– Когато съм заедно с близки хора и когато успея да постигна някоя от целите си.

ДАНИЕЛ НЕДЯЛКОВ

Кой от семейството ти е българин?
– Всички мои роднини са българи.
Къде си роден?
– В Будапеща.
Опиши с една дума какво е България за теб?
– Красота.
Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.
– Любимото ми кътче е София. С три думи за мен е дом, роднини, топлина. Коя е любимата ти българска книга?
– „До Чикаго и назад“ от Алеко Кон-стантинов.
Слушаш ли българска музика? Защо?
– Понякога слушам българска музика, защото ми харесва.
Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?
– Орлин Горанов.
А любимо българско стихотворение?
– „Аз съм българче“ от Иван Вазов.
Любим български филм?
– „Вчера“.
Кой български празник харесваш най-много? Защо?
– Най-много харесвам празника Баба Марта, защото е български обичай и мартеницата носи само хубави послания за здраве и дълголетие.
Любимо българско ястие?
– Любимо ястие ми е капаната.
Какво избра за своя професия?
– Икономика и финанси.
Какво те привлича в нея?
– Харесват ми различните възможности за реализация в тази област.
Какво означаваше за теб българското училище?
– Българското училище ми даде много знания по български, литература и народознание.
Какво ти беше най-трудно?
– Не съм срещал големи трудности.
Кажи нещо за себе си с три думи?
– Интелигентен, разумен, рационален.
Обичаш ли да мечтаеш?
– Да.
Кой е любимият ти сезон? Защо?
– Пролетта, защото е топла и красива.
Как се разтоварваш, релаксираш?
– Разтоварвам се като играя на видео-игри и като чета.
Обичаш ли да танцуваш?
– Не.
Какво никога не би направил в живота си?
– Никога не бих забравил българските си корени.
Имаш ли си мото в живота?
– Да и то е "Всичко е възможно".
Три неща без които не можем?
– Семейство, приятели, дом.
Какво са за теб приятелите?
– Радост.
За какво се чувстваш благодарен?
– Благодарен съм за семейството,

което имам.
Какво си пожелавам за тази година?
– Здраве и късмет.
Какво те прави щастлив?
– Приятелите ми и роднините ми ме правят щастлив.

ЛЕНАРД РУГА

Кой от семейството ти е българин?
– Майка ми.
Къде си роден?
– В Унгария.
Опиши с една дума какво е България за теб?
– Дом.
Кое е любимото ти кътче в България?
Опиши го с три думи.
– Пловдив и всичко свързано с него.
С три думи: спокойствие, удоволствие, история.
Коя е любимата ти българска книга?
– „Някой трябва да плати“ от Богдан Русев.
Слушаш ли българска музика? Защо?
– Да, защото е уникална.
Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?

– Имам няколко любими български песни, една от тях е „Кафето при фонтаните“ в изпълнение на Веселин Маринов.
А любимо българско стихотворение?
– „Две хубави очи“ от Пейо Яворов
Любим български филм?
– „С геца на море“ (1972)
Кой български празник харесваш най-много? Защо?
– Коледа, защото е през зимата и всички сме заедно. Също много ми харесват коледните ястия.
Любимо българско ястие?
– Пълнени чушки с кисело мляко „Домлян“.
Какво избра за своя професия?
– Засега още не съм решил с какво ще се занимавам.
Какво означаваше за теб българското училище?
– Спомени, знания, множество екскурзии.
Какво ти беше най-трудно?
– Във връзка с училището няха трудности.
Кажи нещо за себе си с три думи?
– Спокоен, спокоен и спокоен.
Обичаш ли да мечтаеш?
– Разбира се, човек без мечти е като пътуване без план – вървиш нанякъде,

но не знаеш къде.
Кой е любимият ти сезон? Защо?
– Зимата, защото е студено (не обичам жегата).
Как се разтоварваш, релаксираш?
– Карам впечатляващи коли, слушам музика и не мисля за нищо друго.
Обичаш ли да танцуваш?
– Само, ако музиката ми харесва.
Какво никога не би направил в живота си?
– Не съм се замислял.
Имаш ли си мото в живота?
– Ръкувай докато си млад.
Три неща без които не можем?
– Протеин, фитнес, коли.
Какво са за теб приятелите?
– Подкрепа и забавление.
За какво се чувстваш благодарен?
– Че съм жив и здрав и съм израснал в мултинационално семейство.
Какво си пожелавам за тази година?
– Здраве, щастие и професионален опит.
Какво те прави щастлив?
– Да пътувам, да шофирам и да бъда със семейството си.

VILLÁMINTERJÚ

„Bármilyen, amit megtehetsz, vagy megálmodsz, fogj hozzá! A merészségben zsenialitás, erő és varázslat rejlik” – Goethe

KOTOROVA TEODORA

Ki bolgár a csaláodban?
– Mindenki – nincs kibúvó!
Hol születél?
– Budapesten – távol Bulgáriától, de Bulgáriával a szívemben.
Írd le három szóval, mit jelent számodra Bulgária!
– Nyár, tenger, család.
Melyik a kedvenc zugod Bulgáriában? Írd le három szóval!
– A Tengeri Park Burgaszban. Földi paradicsom padokkal.
Melyik a kedvenc bolgár könyved?
– A „Bolgár népmesék” – mert a farkas mindig eszik, de sosem főz.
Hallgatsz bolgár zenét? Miért?
– Igen, szeretem megmutatni a magyar barátaimnak.
Van kedvenc bolgár számод vagy előадóд?
– Mary Boys Band – „Ismeretlen utcák”.
És kedvenc bolgár versed?
– Petja Dubarova: „Idő”.

Kedvenc bolgár filmed?
– „A herceg tizenharmadik menyasszonya”.
Melyik bolgár ünnepet kedveled a legjobban és miért?
– A Baba Martát – martenicát osztogathatok a barátaimnak, és mesélhetek nekik az ünnepről.
Melyik a kedvenc bolgár ételeд?
– Sopszka saláta, tarator, kebapcse, a nagymamám küftéje, a nagypapám sültje...
Erre lehetetlen válaszolni. Nem tudok választani.
Mit választottál hivatásодul?
– Diák – amíg ki nem kergetnek a tanteremből. :)))
Mi vonz benne?
– A felnőttek világától még mindig félek.
Mit jelentett számodra a bolgár iskola?
– Kapcsolatot az anyaországgal és más bolgárokkal.
Mi volt a legnehezebb?
– A folyamatos múlt igeidő.
Mond valamit magadról három szóban!
– A nevem Tedi.
Szeretsz álmodozni?
– Ki ne szeretne?
Melyik a kedvenc évszakод és miért?
– Mindet szeretem. Mindegyikben van valami, ami tetszik, és olyan is, ami nem.
Hogyan kapcsolódsz ki?
– Alvással, evéssel és barátokkal.
Szeretsz táncolni?
– Igen. Anyukám szokott is panaszkodni, amikor hallja, hogy a nővéremmel hajnali kettőkor horót járunk.
Mi az, amit soha az életben nem tennél meg?
– Soha nem reszelném le az uborkát a taratorhoz.
Van mottóд az életben?
– Miért tenném meg ma, ha holnapra is halaszthatom?
Három dolog, melyek nélkül nem tudnál meglenni?
– Barátok, humor, idő az elmélkedésre.
Mit jelentenek számodra a barátok?
– Embereket, akikkel megosztom az életemet.
Miért vagy хálás?
– Amiért jelen pillanatban a legnagyobb problémám az, hogy mit válaszoljak erre a kérdésre, nem pedig az, hogy hogyan érjem meg a holnapi napot.
Mit kívánsz magадnak erre az évre?
– Hogy irányт tudjak választani a jövőмnek.
Mi tesz boldoggá?
– Mindig valami más. Néha a napsütés, néha egy csésze tea, néha a vásárlás, néha Milka (a macskám), néha a nővérem.

MUSZEV NIKOLA

Ki bolgár a csaláodban?
– Apukám.
Hol születél?
– Budapesten.
Írd le három szóval, mit jelent számodra Bulgária!
– Kikapcsolódást.
Melyik a kedvenc zugod Bulgáriában? Írd le három szóval!
– Veliko Tarnovo. Tarnovo számomra család, buli és boldogság.
Melyik a kedvenc bolgár könyved?
– Sztanka Pencseva: „Kedves bátyám... Egy tacsκό levelei”
Hallgatsz bolgár zenét? Miért?
– Igen, hallgatok, mert egyedi, műfajokban gazdag és az egyik legvarázslatosabb a világon.
Van kedvenc bolgár számод vagy előадóд?
– A „Megőrүlők érted” Kameliától.
És kedvenc bolgár versed?
– Bulgária himnusza.
Kedvenc bolgár filmed?
– „Gundi – legenda a szerelemről”.
Melyik bolgár ünnepet kedveled a legjobban és miért?
– A húsvétot, mert szeretem a tojásokcantást, és mert szerintem a húsvéti éjféli mise igazi élmény.
Melyik a kedvenc bolgár ételeд?

– A grillen sült kebapcse sopszka salátával.
Mit választottál hivatásодul?
– Az építészetet.
Mi vonz benne?
– Az, hogy lehetővé teszi, hogy valami, ami ötletként megszületett, megépүljön és évekig ott álljon.
Mit jelentett számodra a bolgár iskola?
– Jó barátokat és bolgár nyelvet.
Mi volt benne a legnehezebb?
– Semmi sem volt benne nehéz.
Mondj valamit magadról három szóban!
– Pozitív, jó barát, vidám.
Szeretsz álmodozni?
– Igen, nagyon.
Melyik a kedvenc évszakод és miért?
– A nyár, mert akkor van a vakáció és meleg van.
Hogyan kapcsolódsz ki?
– Heverek az ágyamon és nem csinállok semmit, vagy barátokkal vagyok.
Szeretsz táncolni?
– Igen, nagyon.
Mi az, amit soha az életben nem tennél meg?
– Nem idegesiteném fel a szeretteimet.
Van mottóд az életben?
– Élvezd az életet.
Három dolog, melyek nélkül nem tudnál meglenni?
– Barátok, otthon és szórakozás.
Mit jelentenek számodra a barátok?
– Örömöt és az élet fontos részét.
Miért vagy хálás?
– Mindenért, amim van és amit lehetőségem van megtenni.
Mit kívánsz magадnak erre az évre?
– Hogy jó egyetemen tanuljak tovább és hogy még sokat szórakozhassam.
Mi tesz boldoggá?
– Ha együtt lehetek a szeretteimmel és ha elérem valamelyik célomat.

NEDJALKOV DÁNIEL

Ki bolgár a csaláodban?
– Minden rokonom bolgár.
Hol születél?
– Budapesten.
Írd le egy szóval, mit jelent számodra Bulgária!
– Szépséget.
Melyik a kedvenc zugod Bulgáriában? Írd le három szóval!
– A kedvenc helyem Szófia. Számomra három szóval: otthon, rokonok, melegség.
Melyik a kedvenc bolgár könyved?
– A „Chicagóig és vissza” Aleko Konsztantinovtól.

Hallgatsz болгър zenét? Miért?

– Néha hallgatók болгър zenét, mert tetszik.

Van kedvenc болгър számod vagy előadód?

– Van, Orlin Goranov.

És kedvenc болгър versed?

– Ivan Vazov: „Болгър gyerek vagyok”.

Kedvenc болгър filmed?

– A „Tegnap”.

Melyik болгър ünnepet kedveled a legjobban és miért?

– Legjobban a Baba Martát kedvelem, mert ez болгър hagyomány, és a martenica csakis pozitív üzenetet hordoz az egész-séggel és hosszú élettel kapcsolatban.

Melyik a kedvenc болгър ételed?

– A kedvenc ételem a kapama.

Mit választottál hivatásodul?

– Közgazdaságtant és pénzügyet fogok tanulni.

Mi vonz benne?

– Tetszenek a változatos karrierlehetősé-gek ezen a területen.

Mit jelentett számodra a болгър iskola?

– A болгър iskola sok tudást adott болгър nyelvből, irodalomból és országismeretből.

Mi volt a legnehezebb?

– Nem találkoztam nagyobb nehéz-ségekkel.

Mondj valamit magadról három szóban!

– Intelligens, értelmes, racionális.

Szeretsz álmodozni?

– Igen.

Melyik a kedvenc évszakod?

– A tavasz, mert meleg és szép.

Hogyan kapcsolódsz ki?

– Kikapcsolódásként videójátékokkal játszom és olvasok.

Szeretsz táncolni?

– Nem.

Mi az, amit soha az életben nem tennél meg?

– Sohasem feledkeznék meg болгър gyö-kereimről.

Van mottód az életben?

– Igen: „minden lehetséges”.

Három dolog, melyek nélkül nem tudnál megenni?

– Család, barátok, otthon.

Mit jelentenek számodra a barátok?

– Örömet.

Miért vagy hálás?

– Hálás vagyok a családomért.

Mit kívánsz magadnak erre az évre?

– Egészséget és szerencsét.

Mi tesz boldoggá?

– A barátaim és a rokonaim tesznek

boldoggá.

RUGA LÉNÁRD

Ki болгър a családobban?

– Anyukám.

Hol születted?

– Magyarországon.

Írd le egy szóval, mit jelent számodra Bulgária!

– Otthont.

Melyik a kedvenc zugod Bulgáriában? Írd le három szóval!

– Plovdiv és minden, ami vele kapcsolatos.

Három szóval: nyugalom, élvezet, törté-nelem.

Melyik a kedvenc болгър könyved?

– Bogdan Ruszev: „Valakinek fizetnie kell”.

Hallgatsz болгър zenét? Miért?

– Igen, mert egyedi.

Van kedvenc болгър számod vagy előadód?

– Több kedvenc болгър dalom is van, az egyik a „Kávészó a szökökutaknál” Veszelin Marinov előadásában.

És kedvenc болгър versed?

– Pejo Javorov: „Két szép szem”.

Kedvenc болгър filmed?

– A „Gyerekkel a tengernél” (1972)

Melyik болгър ünnepet kedveled a legjobban és miért?

– A karácsonyt, mert télen van, és mind együtt vagyunk. Nagyon szeretem a kará-csonyi ételeket is.

Melyik a kedvenc болгър ételed?

– A töltött paprika „Domljan” joghurttal.

Mit választottál hivatásodul?

– Még nem döntöttem el, mivel fogok foglalkozni.

Mit jelentett számodra a болгър iskola?

– Emlékeket, tudást, sok kirándulást.

Mi volt a legnehezebb?

– Az iskolával kapcsolatban nem voltak nehézségeim.

Mondj valamit magadról három szóban!

– Nyugodt, nyugodt és nyugodt.

Szeretsz álmodozni?

– Természetesen, az ember álmok nélkül olyan, mint az utazás terv nélkül – mész valamerre, de nem tudod, merre.

Melyik a kedvenc évszakod?

– A tél, mert hideg (nem bírom a hőséget).

Hogyan kapcsolódsz ki?

– Menő kocsikat vezetek, zenét hallgatók, és nem gondolok semmi másra.

Szeretsz táncolni?

– Csak ha tetszik a zene.

Mi az, amit soha az életben nem tennél meg?

– Ebbe még nem gondoltam bele.

Van mottód az életben?

– Addig kockáztass, amíg fiatal vagy.

Három dolog, melyek nélkül nem tudnál megenni?

– Protein, fitnessz, autók.

Mit jelentenek számodra a barátok?

– Támogatást és szórakozást.

Miért vagy hálás?

– Amiért ép és egészséges vagyok, és többenemzetiségű családban nőttem fel.

Mit kívánsz magadnak erre az évre?

– Egészséget, boldogságot és szakmai tapasztalatot.

Mi tesz boldoggá?

– Ha utazhatok, ha vezethetek, és ha a

családommal lehetek.

ТАМ, КЪДЕТО СЪРЦАТА ПОЛУЧАВАТ КРИЛА

Ден на бащата в Българската гвуезична малцинствена гетска градина

„Най-красивите спомени се раждат там, където любовта и смехът вървят ръка за ръка.“

Нашата гетска градина организира специален следобед, когато децата и техните бащи станаха част от един вълшебен свят – свят на игри, смях и радост.

Когато бащите пристигнаха, очите на децата светнаха. Нямаше бързание, нямаше груги задължения – важно беше само да бъдат заедно. Започнахме с космически кораби, изработени от хартиени чаши, които горголяяха във въздуха, изстреляни от малките ръчички, умело подпомагани от татковците. Залата кънтеше от смях, докато малките ракети се нагпреварваха във въздуха.

Но приключенията не свършиха гомук! Последва състезание, в което с помощта на сламки се изгухаха чаши в определена цел. По лицата на децата и бащите се четеше едновременно концентрация и добро настроение, сякаш бяха част от тайна мисия, където най-важното правило беше радостта.

След това отвори врати и физкультурният салон. Започнаха щафетните игри. Имаше щафета със събиране на топки, нагпревара с хартиени ролки, където отборите, сегнали егин го груг, работейки заедно, пригвиждаха малките ролки по въже. Тук не беше важна скоростта, а радостта от сътрудничеството и общия успех.

И когато отшумяха и последните мигове от игрите, една маса с освежителни напитки и лакомства очакваше уморените, но щастливи участници – родиха се нови моменти от приказните истории.

Този следобед не беше просто празник, а истинска магия – време, когато сърцата се сближават, когато бащите стават герои в очите на децата си и

когато всички занасят у дома частичка от онова чудо, което само споделени-ме мигове могат да създадат.

КАТАЛИН ДОНКО-РАЦ

АХОЛ А СЪИВ СЪАРНЫРА КАРОТТ

Апак напја а Болгар Кэтыелвү Немзетисэги Óводában

“Отт születnek a legszebb emlékek, ahol a szeretet és a nevetés kéz a kézben jár.”

Ahogy megérkeztek az édesapák, a gyerekek szeme felragyogott. Nem volt sietség, nem volt más dolguk, csak az, hogy együtt legyenek. Elsőként papírpoharakból születtek színes, büszkén repülő úrhajók, amelyeket apró kezek és ügyes apai segítség repített a magasba. A nevetés egyre csak szállt, ahogy a kis úrhajók versengve szelték a levegőt.

De a kalandoknak itt nem volt vége! Jött a fújóverseny, ahol szívószállal kellett poharakat célba juttatni. A gyerekek és apukák arcán a koncentráció és a kacagás egyszerre tükröződött, mintha egy titkos küldetés részesei lennének, ahol a legfontosabb szabály az öröm.

Majd a tornaterem kapui is kitérültek, hogy helyet adjanak a váltóversenyeknek. Volt labdagyűjtő futam, volt papírhenger-küldő verseny, ahol a csapatok egymás mellett ülve, összedolgozva, egy-egy kötélén juttatták célba a kis hengereket, Itt nem a gyorsaság volt a legnagyobb nyeremény – hanem az együttműködés, a közös siker öröme.

És amikor a versenyek utolsó pillanatai is elcsendesedtek, egy asztal várta a fáradt, de boldog résztvevőket: frissítők és finomságok, amiket együtt fogyasztottak el – újabb mesés történetek születésének pillanatait írták tovább.

Ez a délután nemcsak ünnep volt, hanem egy igazi varázslat: egy olyan alkalom, ahol a szívek közelebb kerültek egymáshoz, ahol az apák hőssé váltak a gyermekszemek tükrében – és ahol mindannyian hazavihettünk egy kis szelletet abból a csodából, amit csak az együtt megélt pillanatok tudnak adni.

DONKÓ-RÁCZ KATALIN

ОБМЕН НА ИДЕИ И СТРАТЕГИИ

На 26-27 април 2025 г. в Буганеща се проведе първият по рода си международен семинар за българските общности зад граница на тема „Модели на създаване, управление и комуникация при различни сдружения на българите в чужбина“. Организатори на събитието са Изпълнителна агенция за българите в чужбина и Българското републиканско самоуправление в Унгария.

Семинарът, който се състоя в конференционната зала на Българския културно-образователен център, предостави уникална възможност за участниците да се запознаят с опита на някои от най-активните и изявени български сдружения. Лектори от различни страни споделиха своите знания и добри практики в създаването и управлението на организации, съобразени със спецификите на съответната българска общност.

Идеята е този семинар да стане платформа за обмен на идеи и стра-

тегии, както и за изграждане на нови приятелства и партньорства. В него взеха участие осем лектори, които представиха разнообразни модели и подходи към организацията на българските общности в чужбина.

Семинарът бе открит от г-р Йоанна Драгнева зам. изпълнителен директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина, Симеон Варга, застъпник на българите в унгарския парламент и г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. В своя доклад той запозна присъстващите с повече от стогодишната история на общността, с ръководните ѝ органи и институции и с постигнатите резултати. Беше засегната темата за закона за националностите, за отношението на унгарската държава към националните мацинства, за тяхното финансиране и за създаването на условия за развитие на тяхната културна автономия.

Лекции изнесоха председателят на Съюза на банатските българи Георги Наков, председателят и съоснователят на Societas Bulgarica във Виена Теодор Георгиев, председателят на немско-българското дружество „Ду-

нав“ Даниел Димов. Много вълнуваща беше лекцията на Лазар Попов, президент и съосновател на Българското общество в Нидерландия, което е най-бързо растящата студентска асоциация в света.

Много интересни бяха и лекциите на Росен Димитров, председател на Българско училище „Св.св. Кирил и Методий“ – Бостън, на Калин Павлов, председател на Съюза на българите в Кипър и презентацията на Николаї Стоянов, председател на сдружение „Български музикален и танцов център – БГ Фолк Ритми“, Копенхаген, Дания и Малмьо, Швеция. На срещата присъства извънредния и пълномощен посланик на Република България в Унгария Христо Полендаков, който приветства гостите при откриването и закриването на двудневния семинар.

След лекциите се проведе важни дискусии и предложения за сътрудничество и сплотеност на българските организации зад граница, за които ще бъде много полезен богатият опит и моделът на нашата общност в Унгария.

г. х.

ÖTLETEK ÉS STRATÉGIÁK CSERÉJE

2025. április 26-27-én Budapesten került sor a maga nemében első, a határon túli bolgár közösségek számára szervezett szemináriumra, melynek témája „A létrehozás, irányítás és kommunikáció modelljei a határon túli bolgárok különböző szervezeteinél” volt. Az esemény szervezői a Határon Túli Bolgárok Hivatala és a magyarországi Bolgár Országos Önkormányzat voltak.

A szeminárium, melynek a Bolgár Oktatási és Kulturális Központ konferenciaterme adott otthont, egyedülálló lehetőséget biztosított a résztvevők számára, hogy megismerkedjenek a legaktívabb és leg többet elért bolgár szervezetek némelyikének tapasztalataival. A legkülönbözőbb országokból érkezett előadók osztották meg tudásukat és jó gyakorlatukat az adott bolgár közösség sajátosságainak megfelelő szervezetek létrehozása és irányítása terén.

A szervezők szándéka az volt, hogy a szeminárium az ötletek és stratégiák

cseréjének, valamint új barátságok és partnerkapcsolatok kiépítésének terévé váljon. Nyolc előadó vett részt rajta, akik a határon túli bolgár közösségek megszervezésének változatos modelljeit és megközelítéseit mutatták be.

A szemináriumot a Határon Túli Bolgárok Hivatala helyettes ügyvezető igazgatója, dr. Joanna Dragneva, Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló és dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke nyitotta meg, aki előadásában megismertette a jelenlévőket a közösség több mint százéves történetével, irányító szerveivel és intézményeivel, valamint az elért eredményeivel. Beszélt a nemzeti kisebbségekhez való viszonyáról, azok finanszírozásáról, valamint a kulturális autonómiájuk fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtéséről is.

Előadást tartott a Bánáti Bolgárok Szövetsége elnöke, Georgi Nakov, a bécsi Societas Bulgarica elnöke és társalapítója, Teodor Georgiev, valamint a Német-Bolgár Duna Egyesület elnöke, Daniel Dimov. Különösen izgalmas volt a világ leggyorsabban növekvő egyetemi hallgatói társasága, a Hollandiai Bolgár Közösség elnöke és társalapítója, Lazar Popov beszéde.

Igen érdekes volt Roszen Dimitrov, a bostoni Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Iskola elnöke és Kalin Pavlov, a Ciprusi Bolgárok Szövetsége elnöke előadása, valamint Nikolaj Sztojanov, a dániai Koppenhágában és a svédországi Malmöben működő Bolgár Zenei és Táncközpont – BG Folk Ritmi társulás elnökének prezentációja is. A találkozón jelen volt a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Hriszto Polendakov, aki a kétnapos szeminárium megnyitásakor és zárásakor köszöntötte a vendégeket.

Az előadások után fontos megbeszélésekre került sor, javaslatok hangzottak el a határon túli bolgár szervezetek közötti együttműködés és szorosabb kapcsolatok létrehozására. E szervezetek nagy hasznát veszik majd magyarországi közösségünk gazdag tapasztalatának és működési modelljének.

H. G.

БЪЛГАРСКОТО ГРАДИНАРСТВО В УНГАРИЯ – ЧАСТ ОТ НАСЛЕДСТВОТО НА ЮНЕСКО

С радост информираме българската общност в Унгария, че Дружеството на българите в Унгария съвместно с Българското републиканско самоуправление подадоха официално заявление за вписване на Традицията на българските градинари в Унгария в Националния регистър на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО – Унгария.

Българските градинари не са просто основатели на зеленчукопроизводството в страната – те стоят в основата на съвременната аграрна култура на Унгария. Именно те са обучили местните фермери как се отглеждат зеленчуци на открито, под фолио и в оранжерии, въвели са интензивните методи и устойчивото стопанисване. Важно е да подчертаем, че българските градинари са нравствените пионери на биоземеделието – много преди тази концепция да стане мо-

ÚTON A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG FELÉ

Örömmel tájékoztatjuk a magyarországi bolgár közösséget, hogy a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Bolgár Országos Önkormányzat hivatalosan benyújtotta kérelmét, hogy a magyarországi bolgárkertészet hagyománya felvételt nyerjen az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékébe.

A bolgár kertészek nem csupán a magyar zöldségtermesztés megalapozói voltak – munkájuk révén a hazai agrárkultúra egyik sarokkövét teremtették meg. Ők tanították meg a magyar gazdákat arra, hogyan kell zöldséget termesztени szabadföldön, fóliasátorban vagy épp üvegházban.

Fontos kiemelni, hogy a bolgár kertészek már akkor az ökológiai gazdálkodás erkölcsi előfutárai voltak, amikor ez a fogalom még nem is létezett. Figyelmet fordítottak a fenntarthatóságra, alkalmazták a körforgásos gazdálkodás elveit, és gyakorolták a „nulla hulladék” szemléletet – mindezt belső meggyőződésből, a természet iránti tiszteletből fakadóan.

Napjainkban egyre többen nosztalgia-ával keresik a régi, ízes, hagyományos zöldségfajtákat. Ezek a fajták újra megjelentek a piacokon, és irántuk egyre nagyobb a kereslet. Ez is jelzi: feladatunk és felelősségünk, hogy a bolgár kertészek örökségét átadjuk a jövő nemzedékeinek, hogy ez a hagyomány ne csak múltunk része legyen, hanem élő és inspiráló érték maradjon a jövőben is.

A magyarországi bolgár közösség számára ez a kezdeményezés szimbolikus jelentőségű: megerősíti több mint egy évszázados gyökereinket, tiszteletet ad elődeink munkájának, és méltó helyet biztosít hagyományunknak a magyar kulturális örökség szövetében. A Szellemi Kulturális Örökség Jegyzékére kerülés nemcsak múltunk ünnepe, hanem jövőnk záloga is: biztosíték arra, hogy bolgár identitásunk élő örökség marad, amelyet méltósággal adhatunk tovább a következő nemzedékeknek.

ОБРАЗЦОВА БЪЛГАРСКА ГРАДИНА В МУЗЕЯ НА ОТКРИТО

Като част от усилията за опазване и представяне на това наследство, започнахме сътрудничество с Етнографския музей на открито в Сентендре (Сканзен). Съвместно работим по създаването на образцова българска градина, която ще представя автентично както земеделските техники на нашите предци, така и бита на българските градинари.

През първата година ще започнем с отглеждането на вкусни български сортове домати, а през следващите сезони градината ще бъде обогатена с други традиционни зеленчукови култури. Проектът има за цел да запознае посетителите на Сканзена с приноса на българите към унгарската аграрна култура и да покаже какво означава да създаваш живот и поминък от нищо – с труд, знание и упоритост.

ЙОРДАН ТЮТЮНКОВ

MINTAKERT A SZENTENDREI SKANZENBEN

A hagyomány megőrzését és hiteles bemutatását szolgálja az a szakmai együttműködés, amelyet elindítottunk a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeummal (Skanzen). Közösен dolgozunk azon, hogy létrehozzunk egy bolgárkertész-mintakertet, amely hitelesen mutatja be a bolgár kertészek művelési technikáit és mindennapi életét.

TÜTÜNKOV JORDÁN

ПРИЗИВ ЗА СЪБИРАНЕ НА СТАРИ ГРАДИНАРСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Обръщаме се към всички членове на нашата общност с призив за съдействие.

Ако разполагате със запазени стари български градинарски инструменти – като рало, стол за тъкане на розозки или други ръчни уреди, които са били използвани в градинарството – и бихте желали да ги дарите за нуждите на бъдещата изложба към градината в Сканзена или в църковния двор, моля, свържете се с

Моника Тломбокова · monika@bul.hu

Вашите дарения ще станат част от музейна експозиция, която ще съхрани духа, занаятите и културната памет на българските градинари в Унгария.

FELHÍVÁS: RÉGI BOLGÁRKERTÉSZ ESZKÖZÖK GYŰJTÉSE

Кözösségünk tagjaihoz fordulunk segítségért. Ha rendelkeznek megőrzött, régi bolgárkertész-szerszámokkal – például ekével, nádszövő székkel vagy bármilyen hagyományos eszközzel, amely a kertészeti munkához kapcsolódik –, és szívesen felajánlanák azokat a készülő kiállítás céljaira, kérjük, vegyék fel a kapcsolatot:

Tyutyunkova Mónikával · monika@bul.hu

A felajánlott tárgyak a készülő bemutató részévé válhatnak, és hozzájárulnak a bolgárkertész-hagyományok hiteles és méltó megőrzéséhez. Számítunk közösségünk támogatására, hogy együtt őrhessük meg ezt az egyedülálló kulturális örökséget – ne csak emlékezetként, hanem élő, továbbadható hagyományként is.

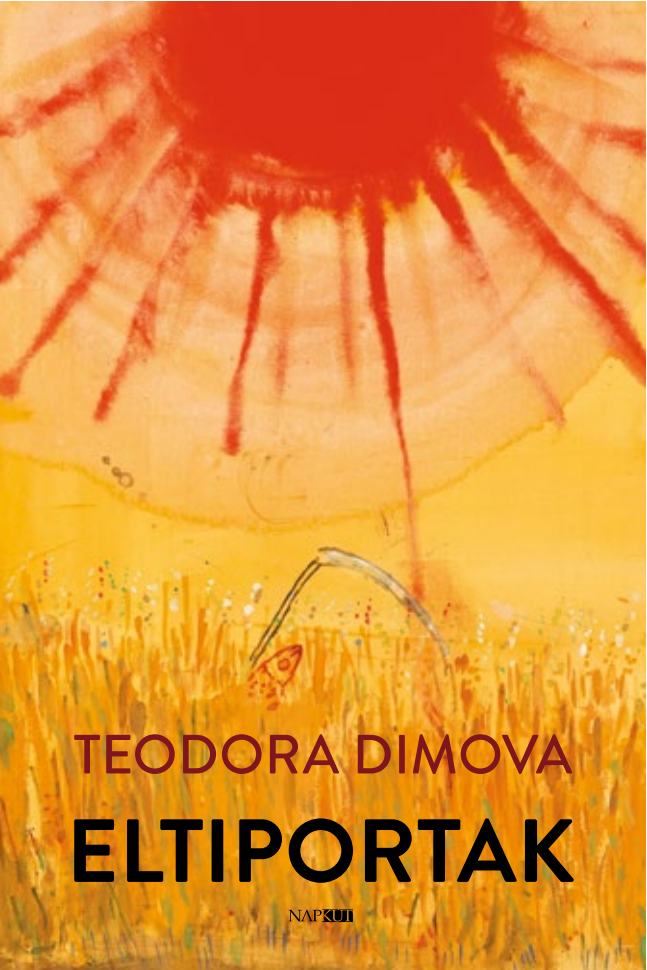
НОВ РОМАН НА
ТЕОДОРА ДИМОВА
НА УНГАРСКИ

"Поразените" от Теодора Димова, издаден на унгарски от издателство „Нанкут“ в превод на Гергей Лайош Ковач, ни връща към егин от тъмните периоди в българската история – непосредствено след събитията от 9.IX.1944 г., когато мнозина са поразени от тоталитарния режим, установил се чрез съветската окупация след преврата.

При представянето на романа в България в своето слово проф. Михаил Неделчев сподели: „Поразените” е една жестока, оставяща те без дъх творба. Ще завърши с думите, които казах и на созополското първо представяне на романа: „Всички сме поразени!” – и до днес. И ще добавя: „Дори и когато не го знаем”...

„Всяка дума в този роман е подпечатана с клеймото на срама от отсъстващата истина в днешния дни. Всяка дума има предопределението да запази паметта, замечена като ненужен, дори опасен отпадък в продължение на дълги години, а днес – просто неудобна. „Поколение то на моята баба, което имаше памет за истината, отдавна е напуснало този свят. Нашето поколение е на границата, на която можем да предадем паметта за истината на тези, които ще живеят след нас. За да не живеят в унизителния свят на лъжата. 1 февруари 2016 г. беше мразовит ден. Бях на възпоменанието пред паметника на жертвите на комунизма в градината на НДК. Не можеше да се стои дълго на едно място, дъхът ни излизаше като пара. Пред паметника имаше около двеста човека, увити в шалове. Самата аз се бях вледенила. Лица от държавната власт нямаше.

Като че ли беше частна панахида. Като че ли жертвите нямаха нищо общо с нашата държава. Като че ли ни е станало по-удобно да живеем без памет.“ – пише самата Теодора Димова в послеслова на „Поразените“.

TEODORA DIMOVA
ÚJABB REGÉNYE JELENT
MEG MAGYAR NYELVEN

Teodora Dimova Eltiportak című műve, mely a Napkút Kiadó gondozásában, Kovács Gergely Lajos fordításában jelent meg, a bolgár történelem egy sötét szakaszába vezet vissza bennünket – az 1944. szeptember 9-i eseményeket közvetlenül követő időszakba, amikor sokakat eltiport a fordulatot követően a szovjet megszállás révén berendezkedett totalitárius rezsim.

A regény bulgáriai bemutatóján Mihail Nedelcsev professzor a következőket mondta: „Az Eltiportak kegyetlen mű, melytől az olvasónak eláll a lélegzete. Ugyanazokkal a szavakkal zárom beszédemet, amelyeket a regény első, szozopoli bemutatóján is mondtam: »Mindnyájan el vagyunk tiporva!« – mind a mai napig. És hozzáteszem: akkor is, ha nem tudunk róla...”

A regény minden szava az igazság máig tartó hiányának szegyenbélyegé-

vel van lepecsételve. Minden szavának az a rendeltetése, hogy megőrizze az emléket, melyet hosszú évekig szükség-telen, sőt veszélyes hulladékként söpörtek félre, manapság pedig egyszerűen csak kényelmetlen.

„Nagymamám nemzedéke, melynek volt emléke az igazságról, rég eltávozott erről a világról. A mi nemzedékünk a határon van, ahol még átadhatjuk az igazság emlékét az utánunk jövőeknek. Hogy ne kelljen a hazugság megalázó világában élniük.”

„Fagyos nap volt 2016. február 1-je. Részt vettem a megemlékezésen a kommunizmus áldozatainak emlékművénél a Nemzeti Kultúrpalota parkjában. Nem lehetett hosszú ideig egyhelyben állni, párát leheltünk a hidegtől. Úgy kétszáz sálba burkolózott ember gyűlt össze az emlékmű előtt. Mintha én magam is jéggég fagytam volna. Az államhatalom nem képviseltette magát.

Mintha csak magánmegemlékezés lett volna. Mintha az áldozatoknak semmi közük sem lenne az államunkhoz. Mintha kényelmesebb lenne emlékezet nélkül élnünk” – írja maga Teodora Dimova az Eltiportak utószavában.

ВАЖНО!

FELHÍVÁS!

Всеки, който би желал да се освегоми навреме за събитията на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария и Българската православна община, да изпрати своя имейл на адреса на Българското републиканско самоуправление bolgonk@bul.hu. По електронната поща ще Ви информираме за актуалните събития.

Очакваме Вашите имейли!

Kérünk mindenkit, aki szeretne a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház minden eseményéről értesülni, küldje el e-mail címét a Bolgár Országos Önkormányzatnak a bolgonk@bul.hu e-mail címre. A levelezőlistán mindenkit értesítünk a legfrissebb eseményekről.

Várjuk az e-mail címeiket!

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete 1097 Бр., Vágóhid u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560 http://www.bolgaregyesulet.hu/	Българска православна църква „Св. св. Кирил и Методиј“ Сzent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom 1097 Бр., Vágóhid u. 15. · tel.: +36 (1) 216-4211
Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat 1097 Бр., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210	Българско училище за рожен езук Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola 1097 Бр., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 326-6755
Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat 1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210	Българска гъвезична малцинствена гетска градина Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda 1097 Бр., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 250-7339
Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet 1061 Бр., Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246	Български културен, документационен и информационен център Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ 1097 Бр., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210
Посолство на Република България в Унгария Bolgár Köztársaság Nagykövetsége 1062 Бр., Andrásy út 115. tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824	Изследователски институт на българите в Унгария Bolgár Kutatóintézet 1097 Бр., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210
Български застъпник в парламента Bolgár Nemzetiségi Szószóló 1358 Бр., Széchenyi rkp. 19 · tel: +36 (1) 441-5435	

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

РЕДАКЦИЯ
Габриела Хаджукостова (*главен редактор*),
Кирил Нег, Йорган Тотюнкоф
— 1097 Буганеща, ул. Фехер Холо 8., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусеф

Издава се с подкрепата на Унгарското правителство, на Българското самоуправление в Йожеварош, Българското национално самоуправление в Сигетсентмиклош и Българското самоуправление във II район на Буганеща

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG
Hadszikosztova Gabriella (*főszerkesztő*), Nagy Kiril, Tütüнкov Jordan
— 1097 Budapest, Fehér Holló utca 8., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik Magyarország Kormánya, a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat, Szigetszentmiklós Város Bolgár Nemzetiségi Önkormányzata és a II. Kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098
NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FesztNet Kft.

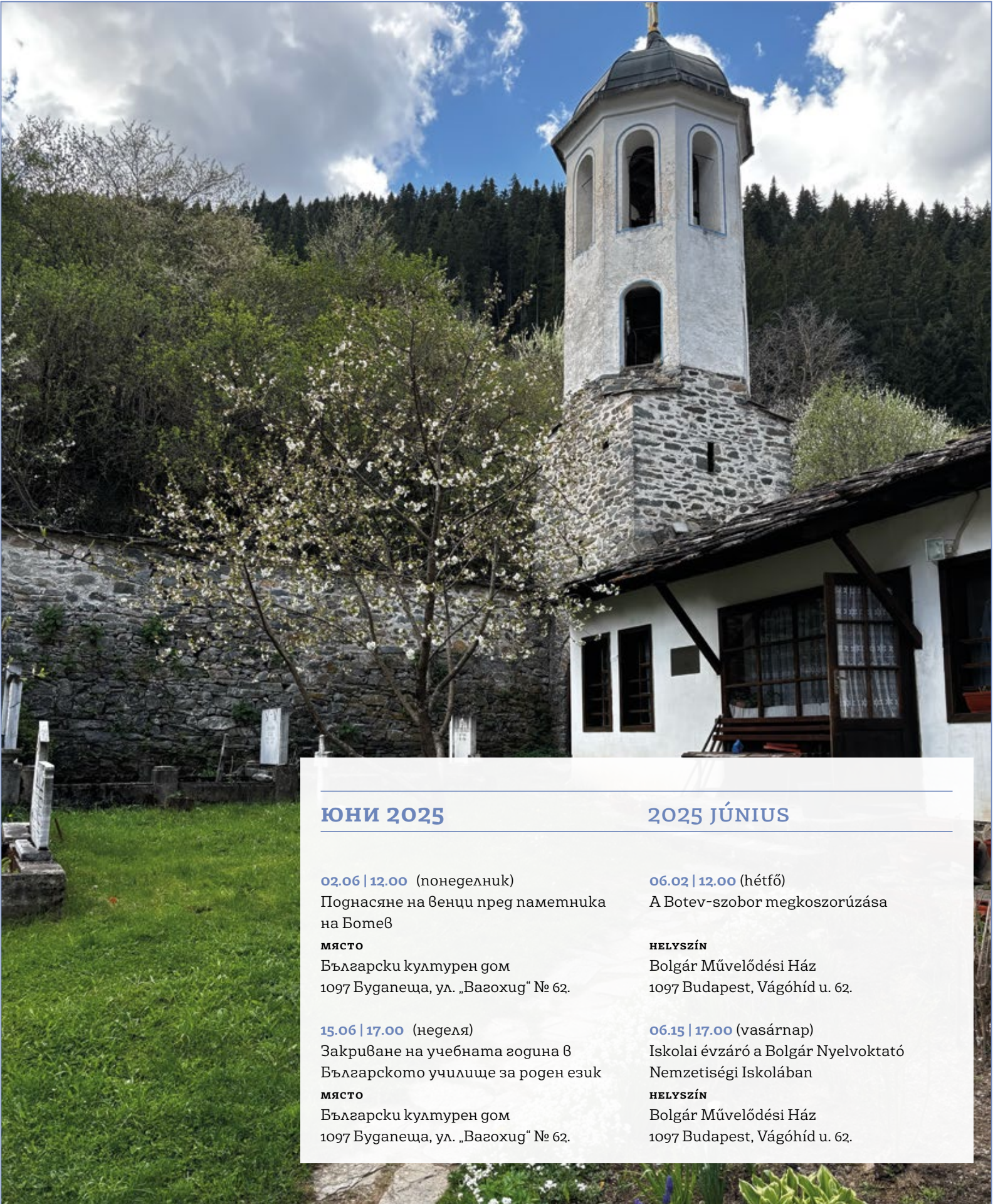
DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Унгаро-българска стопанска камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Бр., Ráday u. 33/a. · tel.: +36 (30) 655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Булгарден
Bulgarden Étterem
1097 Бр., Fehér Holló utca 6.
bulgarden.hu · foglalas@bulgarden.hu
tel.: +36 (70) 520-9068

ЮНИ 2025

02.06 | 12.00 (понеделник)
Подносяне на венци пред паметника
на Ботев

място
Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохуг“ № 62.

15.06 | 17.00 (неделя)
Закриване на учебната година в
Българското училище за роден език

място
Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохуг“ № 62.

2025 JÚNIUS

06.02 | 12.00 (hétfő)
A Botev-szobor megkoszorúzása

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

06.15 | 17.00 (vasárnap)
Iskolai évváró a Bolgár Nyelvoktató
Nemzetiségi Iskolában

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.